

دکتر عباس سرافرازی دانشیار تاریخ هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده :

امروزه خرابه های شهری کهن در منطقه جیرفت وجود دارد که در بین مردم به شهر دقیانوس شهرت دارد، دقیانوس نام سی و یکمین امپراتور روم است که در سال 249 میلادی برای مدت کوتاهی حکومت نمود در زمان وی ماجرای اصحاب کهف بوقوع پیوسته و از آنجایی که به این داستان در قرآن اشاره شده است همیشه دقیانوس و سرزمین وی مورد توجه ایرانیان و مسلمانان قرار گرفته است و چون ماجرای اصحاب کهف در زمره داستانهای کهن و عهد عتیق بوده است در بین عامه رواج یافته چون برخی حوادث و ماجراها و آثار کهن را به عهد عتیق و کهن و به روایتی به عصر و عه د دقیانوس منسوب نمایند در بین کرمانی ها نیز این رسم وجود داشته است به طوریکه عبد الحسین میرزا فرمانفرما حکمران کرمان نیز در سفرنامه خود به این امر اشاره نموده است که این فقره از غلط های مشهور است که هرکجا شهر خرابه و آثاری ببینند نسبتش را به دقیانوس دهند چنانکه در حدود خاک کرمان چه از حومه شهر و چه بلوکات زیاده از چهل نقطه را به همین اسم موسوم می نمایند ، بنابر این می توان گفت عنوان شهر دقیانوس پدیده ای جدید است که به همان خرابه های شهر قمادین داده شده است و در منابع جغرافی دانان مسلمان و غیر مسلمان به هیچوجه اشاره ای به دقیانوس و اصحاب کهف و شهر دقیانوس در ایران نشده است.

کلید واژه : شهر دقیانوس ، اصحاب کهف ، قمادین ، جیرفت